

Merkekurs

Kurs i tilrettelegging, merking, skilting og gradering av turruter

Målsetting

Gi grunnleggende og god kunnskap i ulike forhold rundt tilrettelegging, merking, skilting og gradering av turruter med utgangspunkt i Merkehåndboka.

Målgruppe

Alle som skal tilrettelegge turruter i sitt område. Maks 6 deltakere pr kursleder.

Bakgrunn

Merkehåndboka er utgitt av Den Norske Turistforening (DNT), Friluftsrådernes Landsforbund og Innovasjon Norge. Håndboka er et anbefalt verktøy for alle som skal merke og skilte turruter, og gjennom Turskiltprosjektet er det krav om å følge håndboka. Den bygger på 150 års erfaring med tilrettelegging av turruter i DNT, første kurset som ble gjennomført var et vardekurs i 1909. Merkekurset er utarbeidd av DNT basert på det samme erfaringsgrunnlaget.

I forbindelse med ny versjon av Merkehåndboka er det utarbeidd et kurs i tilrettelegging, merking, skilting og gradering, heretter kalt Merkekurs. Dette er ment som et tilbud til medlemsforeningene i DNT og ellers de som ser seg nytte av kurset. Deler av kurset inngår som en del av den obligatoriske kursingen aktører i Turskiltprosjektet skal gjennom.

Merkekurset kan gjennomføres på flere måter, men det anbefales og er her lagt opp som et helgekurs med noe teori og mye praktisk arbeid. Kurset kan også gjennomføres som kveldskurs over tre kvelder pluss en hel dag. Kurset er fleksibelt slik at det i størst mulig grad kan tilpasses deltakerne sine ønsker og geografiske forhold. Likevel er det med en generell del, slik at en får et helhetlig bilde over temaet.

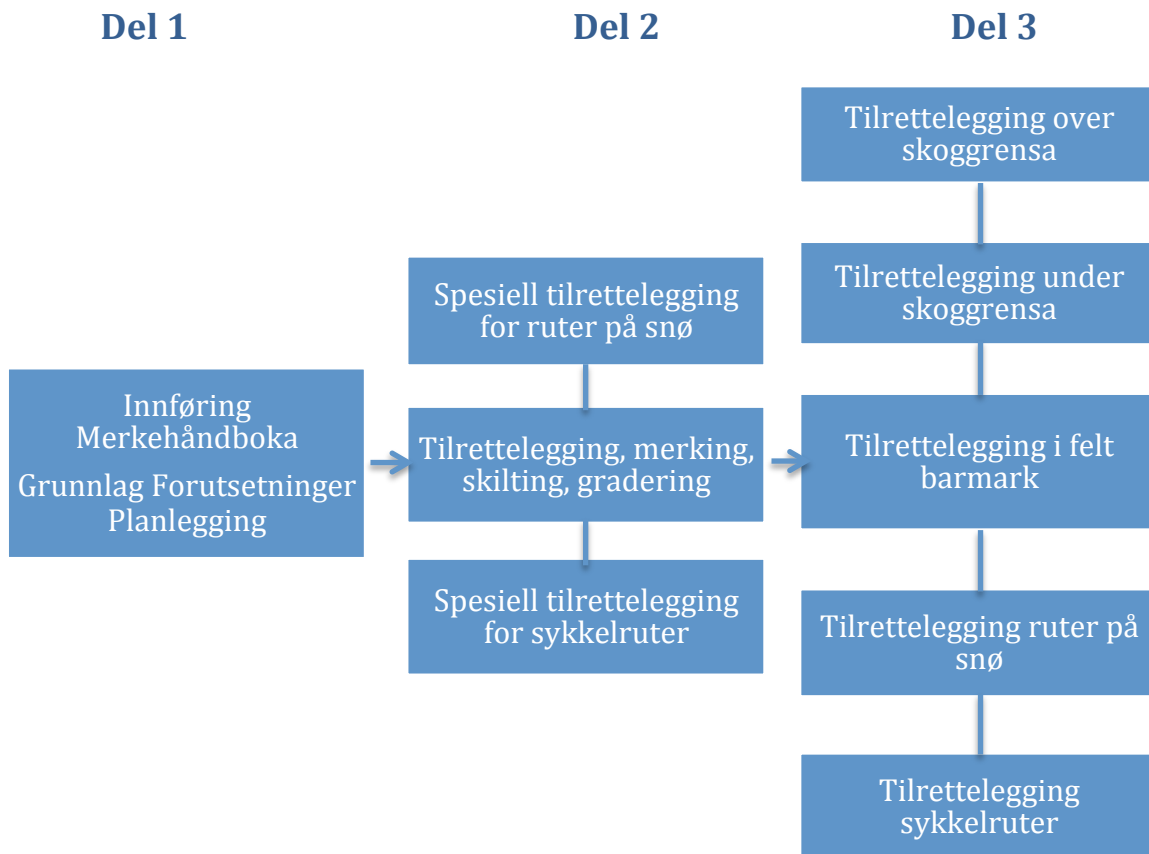
Inndeling

Merkekurset er delt opp i tre deler, og det oppfordres til å gjennomføre delene som en helhet.

- **Del 1 Grunnlag, forutsetninger og planlegging av turruter.**
- **Del 2 Rydding, tilrettelegging, merking, skilting og gradering av turruter.**
- **Del 3 Praktisk del**

Det blir lagt vekt på tilpassede kurs. Derfor består del 2 og del 3 av en del valgfrie moduler. Det er bare rom for grundig gjennomgang av en modul pr del, men det vil være mulig med litt undervisning i de andre modulene også. Dette gjør at kurset kan

forandres etter lokale behov år for år. Se kursinnholdet for utfyllende informasjon om de ulike modulene.

Innhold

Denne pakken inneholder det vesentligste i forhold til det å holde merkekurs rundt i landet og er ment som et hjelpeverktøy for kurslederne. Merkehåndboka vil hele tiden være referansegrunnlaget og oppslagsverket. Det er likevel viktig med personlige erfaringer og referanser i kurssammenhengen. Derfor vil det være rom for personlige tilpasninger i presentasjonene. Egne bilder og annet er ønskelig.

Merkekurspakken inneholder følgende deler

- Kursplan
- Kursinnhold med utstyrliste
- Spørsmål og svar på vanlige problemstillinger
- Powerpointpresentasjoner knyttet til teoridelen
- Test
- Informasjonsmateriell til deltakerne
- Evalueringsskjema

Del 1

Tema	Innføring, grunnlag, forutsetninger og planlegging av turruter
Målgruppe	Alle som skal tilrettelegge turruter
Tidsbruk	8 timer inkludert fem timer planlegging
Innhold	
Teori	Praktisk
Innføring i Merkehandboka Allemannsretten og frilufsloven Kulturminner og naturmangfoldloven Naturvennlig tilrettelegging Stedsnavnloven Sikkerhet og erstatningsansvar Avtaler og tinglysing Motorferdsel i utmark Bedre tilgjengelighet Gode steder å bo og besøke Planlegging av turruter Grovplanlegging av ruter Detaljplanlegging av ruter Godkjenning og tillatelser Vedlikehold av ruter Evt. nedlegging av ruter	

Kursdelen er ment å kunne gjennomføres første kvelden. Se vedlagt powerpointpresentasjon og kursinnhold for mal og manus. Hele Merkehandboka ligger til grunn for kurset og det må gjennomføres en generell presentasjon av boka. Pensum for del 1 er side 1 – 39 og side 101 - 103

Det er en forutsetning at deltakerne har lest hele Merkehandboka. Dette er viktig for at en skal ha bred kunnskap om det arbeidet en skal utføre. I starten av kurset blir det gjennomført en test i innholdet i Merkehandboka, side 1 - 39 og side 101 – 103. Dette er ikke ment for å gi eksamenskarakter, men mer et verktøy for å bevisstgjøre deltakerne på hva som venter en i felt.

Del 2

Tema	Tilrettelegging, merking, skilting og gradering av turruter
Målgruppe	Alle som skal skilte og merke turruter
Tidsbruk	8 timer
Innhold	
Teori	Praktisk
Rydding	Rydding
Tilrettelegging barmark	Gradering
Tilrettelegging kyststier	Merking
Tilrettelegging sykkelruter	Skilt og skilting
Tilrettelegging ruter på snø	Registrering på kart
Symboler	
Gradering	
Merking	
Skilt og skilting	
Kart, kompass, GPS	
Registrering på kart	

Kursdelen tar en hel dag, og dag to i et helgekurs. Alternativt kan den gjennomføres over to kvelder. Se vedlagt powerpointpresentasjon og kursinnhold for mal og manus. Kursdelen tar for seg side 40 – 100.

Kursdelen har en teoretisk del og en praktisk del. Det vil også være mulig å velge tema tilpasset kurset. Da går en generelt gjennom kapitlene i Merkehåndboka og deretter ytterligere vektlegger de delene en ønsker. Se inndelingen over. Den praktiske delen består i å prøve ut ulike deler av tilrettelegging. Viktig med flere øvelser.

Det er viktig å tilpasse kurset til de deltakerne som er til stede. Kursleder må på forhånd få vite hva slags prosjekt deltakerne skal gjennomføre. Merkehåndboka tar for seg ulike teknikker som gjør at det blir vanskelig innen gitte tidsrammer å gå grundig gjennom alle delene. Eksempelvis er det ikke hensiktsmessig å gå grundig gjennom varding på fjellet hvis deltakerne i stor grad skal merke og skilte nærområdet i lavlandet.

Del 3

Tema	Tilretteleggingstiltak
Målgruppe	Tilretteleggingstiltak på turruter
Tidsbruk	8 timer
Innhold	
Teori	Praktisk
Oppsummering og avslutning	Rydding av ruter Tilrettelegging myr og våte områder Kryssing av elv Kryssing av gjerder Varding Merking Skilting Tilrettelegging for sykkel Tilrettelegging ruter på snø Kvisting GPS sporing

Denne delen er en praktisk del. I et helgekurs er dette del 3. Kursdelen kan også gjennomføres som en dagssamling. Det blir lagt opp til en lengre tur i et område som uansett skal tilrettelegges. Det kan være varding og remerking i fjellet, tilrettelegging for ruter på snø, GPS sporing, tilretteleggingstiltak over våte områder osv. Her er det også mulig å kombinere flere øvelser. Dagen er ment som en arbeidsdag der en over lengre tid arbeider med samme tema.

Timeplan

Fredag (del 1)

19.00 - 19.30	Velkommen, prentasjonsrunde, presentasjon av kurset og andre praktiske opplysninger.
19.30 - 19.50	Test
19.50 - 20.10	Gjennomgang av testen.
20.10 - 20.30	Pause
20.30 - 22.00	Gjennomgang av kapitlene

Lørdag (del 2)

09.00 - 13.00	Rydding Tilretteleggingstiltak på barmark Tilrettelegging på kyststier Tilrettelegging av sykkelruter Tilrettelegging for ruter på snø Symboler Gradering Merking Skilt, informasjonstavler, skilting og festemateriell Kart, kompass, GPS Registrering på kart
13.00 - 14.00	Lunsj
14.00 - 18.00	Praktiske øvelser ute. Mange og små øvelser i nærområdet. Poster

Søndag (del 3)

09.00 - 16.00	Lang tur. Øvelser underveis. Gjennomføre tiltak. Klopper, varding, rydding, skilting, merking osv
16.00 - 17.00	Oppsummering og avslutning
